

DARBININKAI VISU ŠALIŲ, VIENYKITES!

KOVA

Lietuvių darbininkų savaitinis laikraštis, leidin kas penktadienį, Philadelphia, Pa. U.S.A.

Prenumerata:
 Ant metų | vienas šalis svieto..... \$ 2.00
 Ant pusės metų..... \$ 1.00

Apgarsninių prekių:
 500 colių 50c; mėnuo už colį 1.00; metal už colį \$ 10.00.

Siunčiant raštus, pinigų ir visuose kituose reikaluose, ant adreso uokyt:
 „KOVĄ“
 J. Grinius 87 Grand st.
 1418 So. 2-nd St.

KOVA

„KOVĄ“ The Lithuanian weekly, published every Friday, by J. O. SMIRNYDAS, 1418 So. 2-nd st., Philadelphia, Pa.

Subscription rates:
 One year in all parts of the world 2.00
 Six month 1.00

All communications should be addressed to:
KOVA
 1418 So. 2-nd st.
PHILADELPHIA, PA.

ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

Nr. 52

Philadelphia, Pa. 28 Gruodžio (Decemb.) 1906 m.

Metas II

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Pažvelgus į mūsų dvejų metų darbinimo.

RODOS da tik vakar tesuorganizavo Lietuvių Socialistų Partija Amerikoje. O vienok jau dveji metai sukako. Kaip sparčiai lekia tas gyvenimas!..

Antrametinėse sukaktuvėse mūsų partijos užgimimo, verta būtų, nors trumpai, dirstelt užpakalin ir pasižiūrėt, ką mes padirbom.

Prieš pabaigą 1904 metų, tuli draugai susitarę ėmė susirašinėjimai organizuoti LSPA. Iki Naujų Metų 1905 jau buvo susitvėrę ir prisidėję prie naujai besuorganizuojančios partijos, 6 kuopos [žr. 24 N «Kovos», 1905].

Tuose metuose (1905) tapo sušauktas I-asis mūsų partijos Susivaziavimas, Newarkan, N.J. (žr. apie tai 3 N «Kovos», 1905). Iki to susivaziavimo jau buvo susijungę prie LSPA. 23 kuopos su 348 sąnariais. Nuo 21 gegužio, 1905, – tai yra nuo I-ojo Susivaziavimo iki 27 spalnio (tų pačių metų), jau priaugo partijoje kuopų skaitlius iki 29 su 465 sąnariais (žr. 24 nr. «Kovos», 1905).

Nuo 27 spalnio, 1905, iki 20 balandžio, 1906, jau partijoje buvo kuopų 40 su 726 sąnariais (žr. 16 nr. «K.» š.m.)

Šėdien, užbaigiant 1906-tus metus – arba antrus metus mūsų partijos gyvavimo, turime jau 60 kuopų (kiek sąnarių dabar yra, nežinoma; nes C.Komitetas da nesurinko tam tikrų apyskaitų).

Da tik pradėjus organizuoti mūsų partijai, buvo mislyta išleidinēt tiktai mėnesinius lakštelius, kur būtų tilpę vien tik partijos apyskaitos ir kuopų reikalai. Bet, matant pirmesnių draugų pasišventimą ir energiją, nutarta tapo įkurti savaitinį organą. Tas įvyko, ir šėdien turime «Kovą». Tas nedidelis laikraštukas nenupulė, kaip tūli pranašavo. Iš pradžių buvo spauzdināma vos po 600 egzempliorių. Bet laipsniškai skaitytojai ėmė daugintis ir šėdien spaudiname jau

1.300 egz. Palieka redakcijose nuo tų kas sąvaitę vos keletas desėtkų.

Darbštesniejie draugai stropiai ėmė darbuotis, kad «Kovą» padidit. Tapo įkurtas to įvykdymui «Kovos» Fondas, į kurį draugai ir bendradarbiai mėtė, kaipi į kokią karbonką, atliekančius centus: nuo balių, teatrų, susirinkimų ir kitokių sueigų pinigiskas liekanas. Tas fondas šėdien suaugo netoli į 300 dolerių. Iš to jau sutaisyta dabar beveik visa medega padidiniui «Kovos» ir apdėginimui per kokį mėnesį-kitą busėnių didesnių mūsų organo kaštų.

Vos tik pradėjus stotis ant kojų mūsų jaunutei partijai, štai umai iškilo didžioji Rusijos ir Lietuvos Revoliucija. Suprantama, veik kiekvienas iš mūsų draugų uoliai ėmė darbuotis po savo aplinkines kolonijas, rinkdami revoliucijos sušėlpimui aukas. Negana to, da ir patįs mus draugai didesnius trupinius savo išteklių skyrė tam didelim ir šventam darbu! Taigi partijos reikalai ir organas jau nuėjo ant antro pliano, – tapo kaip kur net visiškai apleisti. Bet ir tai partija pinigiskai nenupulė. Teisybė, kad buvo pasidarę šiek-tiek skolių, bet jos baigia dilt.

Lygiai tame pačiam laike iškilo pačioj partijoj krizis. Buvusiejie kadaisiai «laisva» maniai, ir dabar prisidėjusiejie prie mūsų partijos, šoko gint dr-o Szliupo nuomones (geriausiai sakant: nesuomones), kuris iš pradžių ir gi įstojo mūsų partijon, pradėjo vest į partiją savo senovinį laisvamanizmą. Bet, kadaigi jo pažiuros į gyvenimą visuomet veržėsi per smulkau buržujo akis, kadaigi jis per 20 metų savo Amerikoje gyvenimo pravertė bekovodamas tik su kunigais (ir tai tik su savo ypatiskaisiais ne-draugais) ir tą savo kovą skelbė esant didžiausiu uždavinium visų Amerikos lietuvių proletarų, – tai naujieji socializmo pionieriai, ypač šviežiai pribuvę iš Lietuvos, griežtai prieš tokį «laisvamanišką» socializmą» užprotestavo. D-ro Szliupo pasekėjai šoko savo apaštalg gint. Iš

to kilo vaidai ir ginčai. Tuli iš partijos išstojo ir net pašaliais ėmė jai spėst visokias paines. Bet ir tą pergyvenom. Tarpautiškojo socializmo dvasė išstumė iš partijos siaurą, buržujinį, arba «salioninį» socializmą.

Taigi organizacija mūsų partijai visuomet klojosi. Medėgiškas pasilaikymas nesilpo. Pažvilgys į ateitį iš tų dviejų pusių neblogiausias.

Išsidirba povaliai ir partijos taktika. Pasididinus organui da sparčiau duosis pavaryt pirmyn organizaciją ir lavinimąsi draugų.

Vienintėlis dalykas ko mums truko, – tai gerai išlavintų organizatorių ir bendradarbių organe. Truksta literatūros. Revoliuciją šėlpiant, nebegalima buvo to lauko čionai išplėst. Po paskutinio Susivaziavimo nė vieno lapelio (atsiūkaukimo) mūsų partijos neišleista, – nežiurjt, nors II-as Susivaziavimas išrinko tam tikrą Literatūros Komisiją. Komisija toji da nieko pozityviško nepadarė. Dėlko, kokios tam kliūtys, – sunku dabar pasakyt.

O raštų, lapelių ir knygų apie socializmą mums reikia kuodaugiausiai. Žinoma, darbininkų sunkus alginis gyvenimas nevisuomet daleidžia tiek padaryt, kiek nuo jo reikalauja mūsų partija. Bet, visgi tame matosi, kad da išsidirbusių visapusiskai draugų pas mus nėra. Partija, yra darbininko vienatinė dvasiškoji gįsla. Į ją jis turėtų pilt kraują, jeigu nori, kad tā gįsla palaikytų gyvybėje visą kuną – tai yra kovą su išnaudojimi sistema, su kapitalizmu. Susipratęs darbininkas vis randa iš kur tą kraują (gaivybę) imt.

Gal ateinantieji metai daugiau atves mums bendradarbių. Gal išsidirbs iš mus pačių. Gal atkeliaus iš Europos inteligentų ir šėipjau karštesnių draugų, kurie įpils daugiau kaitros ir į mūsų draugus, kapitalizmo sistemos sumankytus.

Tulos kuopos pradėjo daryt tankesnius pasikalbėjimų ir lavinimosi susirinkimus. Išsidirbs kalbėtojus, agitatorius.

Senesnieji draugai da tebestovi ant mūsų lauko. LSDP. atstovas, drg. Žagaras, irgi savo plytelę Amerikos lietuviams primetė. Per jo prakalbas susitvėrė net keletas kuopų. Girdėtis, kad atvažiuo Amerikon kitas minėtos partijos atstovas. Gal ir jis pašvęs nors truputį savo atydos ant sunkių ir baisių čionykščių mūsų brolių sąlygų.

Ir visgi einam pirmyn. Tenusinėša senieji metai mūsų sunkiuosius žingsnius praeitėn, o nauji metai teprisiziūri į mūsų partijos buvojimą tukstančiais sąnarių ir revoliucijiniu socializmo susipratimu.

Darbininkai visų šalių, eikite išvien! Jums nieko nėra pralaimėt, tik savo retėzius,

Apie susiliejimą ne-angliškai kalbančių socialistų su «Socialist party».

Minėta antgalvy amerikų «Socialistų Partija» neseniai savo «Savaitinėje Apžvalgoje» (Weekly Bulletin) patalpiuo sekantį pranešimą:

« Mūsų partijos vyriausis susivaziavimas ir, vėliaus, Tautos Komiteto Taryba, svarstė apie prietikius ir sątikius svetimtaučių socialistų organizacijų, Amerikoj esančių, su mūsų partija. Mat dalykas yra tame, kad, nors tarpe mūsų partijos ir svetimtaučinių socialistų organizacijų iškilioliai da nebuvo jokių ne-susipratimų, – galima sakyt tvyrojo graži sąlyda tarpe mūsų partijos ir keleto svetimtaučių organizacijų, kaip tai: čekų, suomių, italų, lietuvių, norvegų, lenkų ir slovākų, – tečiaus nuolat buvo gaudami pasiteiravimai apie platesnes išlygas, ant kurių galima būtų išvieno sądarbiaut arba ir stačiai susiliet.

« Veik visų tų organizacijų atstovai pranešė, kad jos (svetimtaučių organizacijos) neužtektinai yra apsipaziinę su Amerikos socializmo judėjimu, ir kad, nors jos ir norėtų, vienok negali dalyvaut ant politiškos dirvos; toliaus jie išsireiškė, kad dėlei viršui išreikštos priezasties, jie ypatingai labiau interesojuosi savo gimtojo krašto socialistų partijomis, negu Amerikos.

« Tie pranešimai ir apsireiškimai tarpe svetimtaučių socialistų tarptautiškos dvasės labai nudžiugina ir verta į juos atidžiau įsigilijt.»

Paskiaus ten pat yra privesta ir ankstyvesniejie to klausimo apsvartymai per «Socialist party»:

« Metuose 1904, gegužio mėnesy, priduota buvo Tautos Susivaziavimui, per «Komitetą svetimtaučių organizacijų», sekantis pranešimas:

„Tose vietose, kur yra žmonių nemokančių angliškai šnekėt, galima yra sutvert kuopas

tokiame liežuvy, kurį ten vartojava; tokias kuopas privalo užtvirtit tenykščių valstijų, mūsų partijos organizacija.

Sąnariai tokių kuopų privalo mokėt valstijos ir tautos išduosna duokles, privalo susidėt su tenykštėms valstijū ir vietinėms organizacijomis, pildyt jų įstatus ir privalo iš visų pusių turėt lygias tiesas su visais kitais partijos sąnariais.

Teip sutvertos kuopos gali susitaisyt savo valstijines ir vietines organizacijas, įeinančias tiesiai organizacijon partijos.

Kada kur susitvertų keletas tokių kuopų tarpe svetimtaučių gyventojų, jos gali atsišaukt į Tautos Komitetą ir gaut tiesas sutaisyt sau, tos tautystės kuopoms, Vyriausį Išpildomąjį Komitetą. Sąnariai tokian Išpildomanjan Komitetan privalo būt užtvirtinti per Tautos Komitetą.

Jeigu iškyla kokios kliūtis suorganizavime svetimtaučių kuopų, reikia pranešt apie tat Išpildomanjam Komitetui, atsišaukiant į Tautos Komitetą.

Kiekvienos tautos socialistai, teip susijungę, privalo turėt tiesą siųst Tautos Susivaziaviman du atstovu, su patarimu ir balsu dalykuose savo tautybės.

Tautos Sekretoriaus Biuras privalo palengvīt darbą bile vienam tokių organizacijų Išpildomanjam Komitetui, ir kur pasirodys naudingū, reikalai privalo eit per Tautos Biurą.

Mūsų šie nurodymai yra kaipi sumanimai tam tikro straipsnio, arba eilės tam tikrų straipsnių mūsų konstitucijoje, apie tą reikalą. Ir, kad išvengt nereikalingų ginčų, sumanom tuos nurodymus ir patarymus perduot Tautos Komitetui arba Išpildomanjam Komitetui, o jie perduos referendum'ui tokio priedo prie konstitucijos, kad po priežiūra valstijinių organizacijų, gali būt tokios kuopos tvieriamos, tarpe svetimtaučių gyventojų, tokioje kalboje, kokią jie vartoja”.

Tą patį dalyką «Socialist Party» Tautos Taryba (Socialist Party'jos), posėdy nuo 17 spalnio, 1904, šiaip nutarė kad:

„Socialistai svetimtaučiai, susiorganizavę ir susitaisę savo Tautos Organizaciją, gali susidėt su Socialistų Partija, mokėt duokles Tautos ir valstijų išduosna, ir susidėt su vietinėms kuopoms bei valstijų organizacijomis ir taikintis su jų taisyklėmis.

Bet, tokie sąnariai, susitaisę savo Tautos Organizaciją negali turėt balso Socialistų Partijos Tautos reikaluose, jeigu nemoka duoklių Tautos išdan, per vietinę valstijos organizaciją, ir negali todėl, nemokėdami, patapt pilnais partijos sąnariais”.

Iš to išeina, kad ir mes, lietuviai socialistai, jeigu norėtume prisidėt prie amerikų «Socialistų Partijos», ir turėt visas toje partijoje sąnarybės tiesas, turėtume: 1) mokėt kas mėnuo jų Tautos išdan po 10 centų, 2) valstijos išdan po 15c. Mokėdami po 25c kas mėnuo turėtume šias privilegijas: 1) turėt balsą visokiuose tos partijos referendum'uose; 2) galėtum didesniuose miestuose pastatyti rinkimuose iš lietuvių socialistų kandidatus ant kokių žemesniųjų urėdnikų.

Mūsų partija privalo, artinanties III Susivaziavimui, gerai tą per organą išsvartyt, kad susivaziavime galėtum są-

moningai išrišt klausimą su «Socialist Party'ja» susiliejimo.

Iš lauko Partijos.

¶ Newark, N.J. – 9 gruodžio atsibuvo konferencija 5-ų LSPA. kuopų. Pasisaigus konferencijai, drg. J.Grinius užmanė sumest aukų bėgantiems reikalams ant ko visi mielai sutiko ir tapo suaukauta 12.35: «Kovos» Fondui 4,00, revoliucijos reikalams 8.35. Aukautojų vardai ir ant ko kas aukavo, pasilieka knygoje rajono fin. raštininko. – Rajono išdininkas, P.Lingis.

¶ Cleveland, O. – LSPA. 3-čia kuopa savo susirinkime nutarė: 1. mokėt po 20 c. į Centro Išdą ir 5c. kuopos reikalams. 2. «Kovos» formatas turi pasilikt toksai pat, kaip ikišiolei buvo, tik padaugīt lapus; abu viršutiniai lapai apdengt apgarsinimais, o visi kiti lapai užimt tyru raštu, kad galima paskui būtų apdaryt «Kovą» į knygą.

Sumokėjom mėnesinių 3.80. Nutarėm paimt mitingams svetainę – Arch Hall», 2353 Ontario Str. kur laikysime susirinkimus šiaip: 1) kožname ketverge po pirmam mėnesinis susirinkimas, 7.30 vakare; 2) 2-rą ir 3-čią nedėdienį dainos maišyto choro, 2 po pietų; 3) ketvergais vyrų choras, 7.30 vakare, ir diskusijos. – Su sociališkais sveikinimais, J.L. a b a n a u c k a s, 1919 Lorain Ave.

¶ Pana, Ill. – Vietinėje 48-toj kuopelėj sukilo vaidai dėlei tulo mus draugo, J.Puido, kurs per rinkimus darbovosi demokratų partijai. Nors jisai ir teisinosi, buk daugiau dirbęs dėl LSPA., bet mūsų kuopa nematydama to, kaip tarnaujant kitai partijai galima savąją pakelt, – minėt drg. 12 gruodžio suspendavo ir atėmė balsą iki kitų rinkimų: ištyrus, kad tas drg. nebeseks demokratų pavardžiu, vėl bus mielai sugrąžjtas jam balsas savo 48-oje kuopoje. – Sekr. J.P u o d z i u n a s, Box 153.

¶ Easton, Pa. – 42-ra LSPA. kuopa, laikytame mėnesiniame susirinkime, 9 gruodžio, nutarė: 1. «Kovą» palikt toje formoje, kaip dabar yra. Tik apgarsinimus talpint ant viršutinių puslapių. 2. Sumanyta ir nutarta išleist socializmo propagandai lapelius ir dalīt juos tarpe lietuvių darbininkų. Tas labai yra reikalinga, nes daugumas lietuvių visai nesupranta, ko socialistai reikalauja; tankiai, suklaidinti per negerus žmones, jie socialistų bijosi, kaip kokių plėšikų. – Prie progos, šiuomi užkvečiam ir tuos Eastono lietuvius, katrie da prie mus LSPA. kuopos neprisidėjo, kad drąsiai ateitumėt į mūsų susirinkimus, kur bus

broliškai kiekvienam išaiškinta, ko mes reikalaujam pagerinimui savo buvio. Sekantis mūsų susirinkimas atsisbus 12 sausio, 3 čia po pietų, po N 660 Pine Str. — Sekr. K. Szeštoka s.

|| So. Boston Mass. — Czionai susitvėrė LSPA. kuopa iš 28 sąnarių.

|| W. Lynn, Mass. Ir čia susitvėrė kuopa iš 18 sąnarių.

Apie «Kovos» padidinimą.

Seniai norėjau šiame klausime ištart savo nuomonę, — kaip tik redaktorius pranešė, jog «Kovą» didys; norėjau rašyti, kad — palauktų... Bet visi draugai buvo persitikrinę, kad padidint jau galima, taigi mano balsas nieko būtų nereiškęs. Bet... laukiant to padidinimo praėjo pora mėnesių. Kas yra? — daugelis nerimoja. Ir štai redaktorius paaiškina («K.» N 49) tą dalyką taip, kaip aš maniau: «Kovos» Fondas nėra teip didelis, kad tą darbą pradėjus galima būtų pasekmingai jį varyt pirmyn. Juk pasididinus «Kovai» pasididys ir jos išleidimo kaštai. Prenumeratorių, tiesa, daugiau atsiras, bet ne teip greit ir ant to anaipol negalima atsidėt: nauji skaitytojai nedegsta lyg grybai po lytaus, o kurie ką skaito, tai ir «Kovą» skaito.

Labai gerai, kad «Kova» bent iki šiol nebuvo da padidinta, tas ją išlaikė gyva. Redaktorius, turėdamas mažiau prie jos darbo, galėjo užsiimti pašaliniais darbais, — II Susivaziavimo leistais, — ir tokiu būdu galėjo šiaip—teip išgyvent per puspenkto mėnesio, kuomet negavo algos, t. y. kuomet mūsų išdas buvo tuščias.

Nuo Naujų metų ketinama padidinti «Kovą». Drg. Širvydas, mūsų redaktorius, praneša, kad «pašaliniai darbai, visoki, nuo Naujų Metų absoliutiškai atmesti tampa» (žr. «K.» N 49). Tiesa, padidinus «Kovą», redaktorius, jeigu turės, kaip ligšiol, atlikti ir užveidžią — (manager'io) darbą, jis neturės nė vienos valandos laiko užsiėmimui pašaliniais darbais. Jeigu da norės gerai redaguot laikraštį, tai turės kasdien dirbt po 24 valandas, — taigi teisybė, kad absoliutiškai turės but atmesti visoki pašaliniai darbai (suprask: ir naminiai)... Ir tik stebiuosi, kad drg. Širvydas to atmesti priežastį nurodo, «kad kaip kurie draugai ėmė samprotaut, buk tuom aš biznį» daras.» Ne teisybė, drauge. Kai kurie draugai gal teip ir mano, tai jiems tik išaiškint dalyką ir perstos teip mane. Bet jūs, drauge Širvydai, aiškiai žiūrėt, kad padidinus «Kovą» negalėsit, kad ir norėsit, užsiimti pašaliniais darbais! Kam tas kerštavimas! (aš tą manau aname pasakyme). Gal tie kerštavi-

mai pacina iš kitų kai-kurių draugų pusės; bet tai jie nežino tikro dalykų stovio, kadangi nestovi arti «Kovos» reikalų; pvz. drg. Bagočius, kurs «Kovos» N 50 plačiai, o visai nerimtai rašo apie «pašalinius» darbus (butų tai rimtai, jeigu butų tai nurodęs ateičiai, o ne kibinės praeitės. Kodėl tylėta tada, kada redaktoriui buvo neišmokama alga!)

Kaip žiuriu — mūsų draugai atsiminė sukaktuves pernykščių vaidų... apie «kišenių». Bijau, kad tie «kišeniai» per daug neišžiūtių, lyg gausybės ragas, ir neimtų iš jų krist vaidai, panašūs pernykščiams. Pernykščiai vaidai, — kuriuos dabar, reikia žinot, — apvaikščioja «Lietuvos Ukininkas» su «Naująja Gadyne» — nėra bent partijai pavojingi. Šįmet-gi «kišeniai» pradėjo dirbt partijos viduje. Draugai! Ar ne verta butų pasakius jiems, kaip tulas Waterbury'o tautietis pasakė «atstovui su barzda»: «Laukan juos iš čia!»

Man, rodos, mes nėsame tais, kurie ant oro kovoja ir kuriems visokių žodžių drabstymas malonus yra. Mes esame pozityviški kovotojai—revoliucionieriai; todėl negražu sekt pėdomis anų orinių karžygių, kurių kalbinėj kovoj nereikalingi faktai, prirodymai. «Nenutvėrei už rankos — ne vagis». Teip sako «prastų» priezodis, o mes tik kovotojai ir pradėdam vagint viens kitą be jokių faktų!

Bet, — apie padidinimą «Kovos». Sakiau, kad redaktorius neturės nė vienos valandos liuosos, visą laiką turės pašvest padidinti «Kovai». Dabar jis atlieka darbus: redaktoriaus, «manager'io», sekretoriaus, kolektoariaus; jis nuveža «K.» spaustuvėn ir paėton. Tai jau tik per daug! O pasididinus «Kovai» bus da daugiau darbo. Todėl, pirm negu didinsis «Kova», reikia turēt vieną redaktorių ir užveidžią arba gaspadorių. Drg. Širvydas privalo pasakyt, kuo jis nori likt: redaktorium ar užveidža; o 1-oji kuopa, kuriai pavesta globēt partijos turtus ir interesus ir pildomasis C. Komitetas privalo parinkt atsakantį žmogų. Bet pirmiausias, — gerai apsvaryt, ar bus į sykių užmoka ma darbininkams alga. Jeigu ne, tai nedidint «Kovos» tolei, kol mūsų finansų reikalų galas su galu nesusimegs. Ant aukų negalima dėt vilties, — kol Lietuvoj bus revoliucija, kuris link visi aukų šaltiniai daugiausia nukreipti. Dėl revoliucijos verta ir mus organizacijai paskuristi.

Reikia žiūrēt, kad padidinus «Kovą» ji visai nenupultų, tariant mūsų finansai, išdas.

J. Baltrušaitis.

L.S.P.A. kuopų sekretoriams.

Pasibaigus 1906 m. kuopų sekretoriai malonės prisijust, ne vėliaus 16 d. Sausio, aiškias apyskaitas, kiek kuopose liekas užsimokančių draugų ant ateinančio meto, kiek liekas nuo kiekvieno skolos ir kiek per praėjusį pusmetį įmokėta į Centrą.

Kurios kuopos ikišiol negavo ženklelių pakvitavimui mėnesinių duoklių bei raportinių blankų, lai atsišaukia stačiai į mane. Ik šiam laikui tuli kuopų reikalavimai nebuvo galima umai išpildyt — didžiausios betvarkės dėlei, nes nuo daugelio kuopų jokiū būdu negalima buvo dasiprašyt prisijust pilnas, aiškias atskaitas bei surašus. Dabar, knyga finansų apyskaitų tapo šiaip teip sutvarkyta ir reikalavimai kuopų bus atlikti greitai ir atsakančiai.

Prie to primenu drg. kuopų sekretoriams, kad rašant raportą mėnesinių, viršū lapo reikia paminēt, už kurį mėnesį raportas siunčiasi ir numeris kuopos. Toliaus — suma įmokėtų pinigų ir kiek kiekvienas sąnarys turi visos skolos į kuopą. Apačioj reikia pažymēt kiek mokestinių ženklelių išleista, kiek jų liekasi pas sekretorių, kiek yra sugedusių ir kiek prisijust reikalaujama. Pagaliaus parašas sekretoriaus ir adresas.

Mokestiniai ženkleliai lipinasi ant tam paskirto lapo konstitucijoj. Kiekvienas draugas, eidamas susirinkiman, privalo atsinešt konstituciją ir mokėdamas mėnesinę duoklę, pareikalaut įlipinimo ženklelio, kaip pakvitavimo už įmokėtus pinigus.

Tikiuosi, kad ateinančiam pusmety drg. kuopų sekretoriai padės man užlaikyt pageidaujama tvarką vedimą finansinių reikalų mūsų Partijos, atsakančiai ir aiškiai sustatydami kuopų surašus ir atskaitas, ir savo laiku jās man pridudami.

Su socialiaškais linkėjimais
LSPA. Centro Fin. Sekretorius
P. Bukšnaitis.

Lapelis iš revoliucijinės kronikos.

Dešimtį vyrukų sušaudė prieš saulės tekėjimą, 21 gruodžio, Rygoje. Juos pasmerkė už daugelį pasikėsimų ant valdžios tarnų ir bombų vartojimą.

Tveriuje, bajorų susirinkime 22 gruodžio, jaunas studentas Fidler, nušovė mirtinai kunigaikštį Alexą Ignatjev, sąnarij Viešpatystės Tarybos ir artimą vienmišį Trepovo. Szovėją suėmė.

Jenerolą Subotič, kuris pirmiaus buvo caro prašalintas nuo vietos jeneral-gubernatoriaus, Turkestane, dabar išva-

rė visai iš armijos, už tai, kad minkštai elgėsi su tėnykščiais revoliucionieriais. – Mat caro valdininkams nevalia turėt žmogišką širdį.

Admiralą Nebogatov ir kitus 78 aficerius teisė karės laukų teismas už pasidavimą Japonijos kariumenei 28 gegužio, 1905. Nebogatov'ą pasmerkė nubaust mirtim, o kitus aficerius, tai tvirtumon, tai apteisino.

Lokove, Lenkijoje, nežinoma ypata nušovė pulkauninką Obručev, jo paties dvare.

Rygoje, pabrake Aetna, policija suvuodė esant dirbtuvę bombų; taigi 24 gruodžio padarė ten visuotiną krata, kur surado ir užgrobė didelę kiekybę piroxolino ir kitokios paplaidoms medegos. Tame pabrake dirba labai daug darbininkų, iš kurių didesnė pusė – revoliucionieriai.

Mintaujoje karės lauko teismas pasmerkė ir sušaudė septynis latvius.

Žinios iš Lietuvos.

Ka rašo man draugai. – Iš Suv. gub. – Valdžios tarnai vis dar tebesiunta po Lietuvą. Kratos ir areštai nesiliauna. 20 spalio Pilviškiuose suėmė Vladą Žiurį. Policija jį biauriai sumušė. Padarė namuose didelę krata, išvuostinėjo visus pašalius ir rado du surudijusiu revolveriu ir nelegališkos literatūros. Areštavo teipgi jo brolių, Joną Ž. Parėjo nuo gubernatoriaus nusprendimas: Vladui atsėdėt 3 mėnesius, o jo broliui, Jonui, pustrėčio. Abudu sėdi Kalvarijos kalėjime.

Ukininkas Szipaila, Višpinių kaimo, Liesnistvos valsčiaus, Naum. pav., nuvyko į Senapilę pas savo sunu, kuris buvo paimtas kariumenėn po metų slapstymosi (mat šįmet daugelis, pabugę kad nereiktų mokėt bausmės 3.000 rublių, stojo ir kitų metų vyrai kariumenėn). Ant nelaimės, minėtas ukininkas turėjo revolverį, už ką žmogelį suėmė ir uždarė kalėjiman. Pasekmės dar nežinomos, bet jį kaltina, buk buvęs pasikėšęs ant viršininko gyvybės, nors kaip gyvas žmogelis nemislėjo to daryt. Bet žinomos dabar tiesos pas valdžią: iš adatos – vežimą priskaldo.

«Naujoji Gdynė» smarkiai platinasi ir žmonės už viens kito perka. Griškabudy pardavinėjo «NG» merginos. Žem-sargis, norėdamas žinot, ką pardavinėja, prižingsniavo plačiais žingsniais; bet pamatęs, kad laikraštis cenzuruotas, ir geizdamas uždengt žmonių akise savo baurumą, paklausė: «kiek prekioja numeris?» Merginos, matydamos su koku tik-

slu jis priėjo, paprašė 10 kapeiku. Žem-sargis, pasakęs «perbraugu», nuėjo šalin, nors merginos ir ketino papigint ant labo vakaro. Kas link viešo pardavinėjimo iš policijos pusės lig šiol nebuvo jokių kliučių. Bet už tat kunigėliai gražiai iškeikia tą laikraštį; tuli per išpažintį klausinėja, ar neskaito kas «N.G.», ar nepriguli prie kokios kuopos ir t.t. Mat ir mus kunigėliai pradės pildyt pareigas paslaptingosios policijos! O ką, ar ne puiku!..

P. Posmyla.

Prieš pat Kaledas.

(Paveikslėlis).

BALTAKYS buvo įpratęs kasmėta mus vieną sykį vis aplankyti ir atkakdavo vis prieš pat kalėdas. Mēs abu buvom iš vieno krašto, sykiu augę ir gyvenę; bet dabar jis gyveno atokiame priemiesty, kur miestų triukšmingas ir pasūtęs gyvenimas yra visiškai nežinomas.

Mēs tankiai ir karštai svarstydavom apie sunkybes Amerikos darbininkų gyvenimo, kurios paeina nuo kapitalistiškųjų lenktynių; išvadžiudavom, kokios paeina iš tokio gyvenimo nedorybės ir ten toliaus. Bet jis ne visuomet man tikėdavo, kada aš jam nupiešdavau miesto vargdienų buitį, jų nupuolimą ir skurdą darbininkų gyvenančių tirtuosiose pabrukų apygardose; jis sakydavo, kad aš daugelį perduo ir perstorai juodai nudažau gyvenimą.

Žinoma, jis pripažinojo, kad turtų yra laipsniai. Kad tuli žmonės gyvena elegantiškai ištaisytuose rūmuose ir tarpe dailiausių bulvarų, tuomtarpu kiti džiūsta sušvinkusiose bakužėse, surioglintose ant purvynių, apie pabrukus, užkaboriuose, tarpe smirdančių ravų. Bet jis nebuvo patyręs gyvenimo rūsiuose ir pašiūrėse, kur žmonės grūdžiasi vieni ant kitų, kaip gyvulėliai, – tie žmonės, kurie dirba svetui visus naudinguosius darbus.

Jis žinojo, kad yra tuli kudikiai, kuriems reikia tiktai ištart žodi, ir jau jiems tampa pristatyta brangiausių ir puikiausių žaislių; kad jie daugiau turi žaislių, negu gali su naudot; kad tuli kudikiai nē nebesuspėja visų žaidimų smagurius išragaut, – tuomtarpu yra dideli skaitliai kudikių, kuriems labai mažai žaislių teduoda ir tai pačias blogiausias. Bet mano draugas, Baltakys, niekad nesutiko su manim, kada aš jam nurodydavau, jog da daugiau ant svieto yra kudikių, kuriems jokių žaislių niekas neduoda ir kurie, vietoje žaislių, jau nuo pat mažų dienų pradeda gert tulžį vargų, – tą pačią, tulžį, kurią geria ir jų biedni tėvai. Jis noriai pripažino, kad tuli žmonės gyvena per daug gausiai, naje, pagalniaus tuli veltui kleidžia ir

eikvoja svieto turtus, o kiti priversti yra tulpit, tausot, alčyt, – tankiai didžiama žmonių priversti yra atsižadėt nuo visai menkučio pasismogėjimo. Bet mano draugas negalėjo tam įtikėt, kad šitame garbingame „laisvės“ krašte, atsirastų koks nors vienas pilietis, kurs neturėtų užtektinai duonos, arba paprašęs jos, negantų. Jis mat nebuvo da to patyręs.

Teisybė, jis jau žinojo, kad šiame krašte visokia pramonė yra vedama dėlei pelno, o ne dėlei užganėdinimo žmonijos reikalų. Bet jis labai užstovinėjo kapitalistus, kadangi jis sakė žinąs daugelį iš jų, kurie esą teisingi ir žmoniški. Darbų, anot jo, visur pilna esą. Tiktai tingūs ir nemėgstantieji triuso, negauną darbo; jie tai, tie tinginiai, ir išmislinėja tokias pasakas, buk darbdavys tekinąs darbininkų nosį prie akmenio... Jis pripažino, kad tuli kapitalistai atsižadėjo dievo ir jo vieton pasibudavojo dolerio altorių, vienok jis netikėjo, kad rastųsi ir iš jų nors vienas toksai kietaširdys, kurs išmėtytų ant gatvės žmones iš savo namų, už tai kad jie rendos negali išsimokėt.

Aš tyčia pasiėmiau Baltakį su savim ir išėjom miestan. Užvedžiau aš jį per tą dalį miesto, kurioje kribždėjo susikimšę mano luomo žmonės. Ten, kur visokios dieviškos tiesos buvo sumindžiotos; kur dora ir drova buvo išnaikita, o viešpatavo biednybė, paleistuvystė ir nupuolimas.

Aš jam parodžiau „namus“, apie kuriuos strapinėjo būriai vyrų ir begėdiškai glamėščiaivosi su moterimis. Jie buvo visi apskurę ir per jų apdaro lopus kyšojo tamsybės kirmėnai. Mēs užsidūrėm ant žmogystės pamėno (mitho), apsiautausio skarmalais; mano draugas nustebo persiliūdijęs, kad tai buvo da jaunutė mergaitė, su išlindusiais pirštais iš kurpių, kurios padų jau beveik neturėjo. Jos pusplikis kūnas buvo pamėlinavęs ir visa, kaip drugio krečiama, drebėjo; prie jos krutų gailiai cypė išbadėjęs ir sušalęs kudikėlis, kurį kas tai nelaimingai merginai suteikė... Ji glandė tą meilės vaisių, prie motiniškos širdies ir bandė brukt į gerklę verkiančiam žiokeliui tuščią, purviną čiulpinką.

Mēs sustojom ant kampo greta poros sukumpusių senelių. Tai buvo kadaisiai vyrai su pačia. Mano draugas Baltakys atidžiai klausėsi senukų papasakojimo.

Mat jie buvo užsivilkę keletą mėnesių su stubos renda, ir stubų agentas jau daug daug sykių senukus išvelniavo, iškeikė ir prigaidino. Vis da kentė ir laukė rendos.

Bet vakar buvo paskutinė jo mylistos diena. Nors senukai vargais-negalais sukrapštė sumą pinigų, bet trijų dolerių visgi agentui da truko.

Žinoma, išmetė vargšus senelius iš stubos laukan.

– Aš nesakau nē vieno blogo žodelio a

gentui, – tęsė toliau senukas, – kadagi jo veikmenė yra – gaut pinigų. Ar jis, ar kitas vis tiek tą patį butų padaręs. Agentas juk tarnauja namų savininkui. Riestai jam butų, jeigu jis būtų leides da vieną naktį mus toj stubelėj užsilikt... Gal žinai paklausite: kodėl mes nepasirūpinam gaut pinigų? Naje, žinai, mes gangreit abudu su bobute varom į 7 dešimtį; kruvoje išgyvenom 45 m. Aš pats niekados nebuvau raginamas; teisingumu ir darbštumu atsižymėjau kiekviename pabrūke; visas pareigas, kaipo piliečių ir gerbiamų žmonių, mudu su senuke, išpildėva. Teisybė, kad mes nieko negalėjom susidėt ateinančiam dienai, bet mitome sočiai iki aš papuoliau į mašinos valkus ir atsidiūriau ligonbuty. Mano alga sustojo man eit sykiu su tuom inžinu, kurį sustabdė ant laiko iki manę iš mašinos dantų ištraukė. Prabuvau ligonbuty geroką skaičių savaičių. Aš buvau pamislinės apskust pabirkantų bendrovę (kompaniją) už sugadinimą man sveikatos, bet dažinojau, kad jie jau iš anksto nuo tokių skundų būva apsirubežiavę. Bendrovės agentas man pasakė stačiai, kad jis turi užtektinai iš savo pusės liūdininkų, kurie prirodys teisme, kad tame nelaimingame atsitikime niekas nėra kaltas, kaip tik aš pats. Jeigu, anot jo, aš būčia atidžiai žiūrėjęs mašinos ir tēmijęs į sau pavestą darbą, tai būčia savęs mašinos neikišęs. Da agentas man privadžiojo, kad mano esąs giliukis, jog teismas ir pabirkantai negali manęs apskust ir pajieškot iš manęs atlyginimo už sustabdymą mašinerijų tą rytmetį. Taigi man nieko daugiau nepasiliko, kaip nutilt. Mano senukė bandė užpelnyt duoną skalbimais drapanų ir kitokiais šveitimų darbėliais; bet ir jos akis pradėjo slugt gilyn, ji jau daugiau nieko nebebam. Štai ta kruvelė baldų, kuri stovi prie aukcionieriaus durų, tai buvo kadaisiai mūsų rakandai. Šėdien juos nupirko koks tai perpirkliis už kelis centus. Tai yra visas mūsų 45 metų darbo vaisius!

— Klausyk, pone, – ūmai senukas pratarė į mane su Baltakiu. – Juk tai neteisybė! Aš ir mano pati juk irgi pridėjom dalį savo triuso prie tų didelių ant svieto turtų. Juk mes irgi esame atsakomybė už tą gerovę. Ar tat teisingai pasielgia su mumis žmonės, išspirdami mus ant sąšlavyno? Ar mes kalti, kad mums nepasisekė susikrauti tokių lobų, kuriuos kiti susikrovė!.

Mes negalėjom ilgiau išsilaiškyt. Iš mano burnos išsiveržė koks tai, nepamenu gerai, biaurus keiksmo žodis linkui draugijos. O mano draugas Baltakys kažiką suerzėjo. Abudu mes paėjom šalin, jauzdami sunkenybę, kad niekuom negalim nelaimingiems žmonėms pagelbėt. Baltakys, iš skėtrūno ir bėglaus ekonomiko, tapo tylum mano sąkeleiviu ir vis panosėj ką toki rūtų murmėjo.

Peržengėm mes „beduonių liniją“ (teip vadinosi toji gatvė, kur užsibaigė purvinoji

darbininkų srytis ir prasidėjo didžturčių švarus ir šviesus mūrai). Baltakys, nē žodžio netaręs, nustvėrė man už rankovės ir su įnirtimu parodė. Pakėlęs galvą pamačiau žvilgančią katedrą, pašvestą vardan nukentėjusio Nazariečio Kristaus. Iš vidaus plaukė linksmos melodijos, gaudė vargonai angeliškas sutartines.

Tai buvo grakšti bažnyčia, deimantinės šviesos iš vidaus ir iš oro apie ją tvaskėjo, mirtomis ir brangioms gėlėmis ji buvo aptaisyta paminėjimui „Atpirkėjo“ gimtadienių.

Tie turtai, kurie čionai buvo „Jo vardan“ surinkti, jeigu juos sutraukt į paprastus dolerius, negaliami butų suskaiytyt per keletą metų. Bet tarpe tų linksmių giesmių ir „paddėkavonės dienų“, štai stovėjo biedna moteriškė, kurios išsekusi krutinė nebedavė peno ir numirė kudikėlis badu. Aš atsiminiau to paties Nazariečio žodžius: „Ką padaryste vienam iš tų mažutėlių, vardan mano, tai man daryste“. Bet čionai niekas jau apie mirštančius mažutėlius nepaisė; nē apie tuos mažutėlius, kurie po 70 metų skurdo, stipa ant gatvių.

Baltakys tarė: – Gana, aš jau visko mačiau. Eiva namo!

Nuo tos dienos jis tapo socialistu. Kartais per jo lūpas net išsiverždavo kokie tai kerštingi žodžiai nusiminusio nihilisto...

Ar dangeliui atidarys akis šios kalėdos, nežinau...

Pagal angliską V-TIS.

Kalenda.

Broliai, varginti per ligus laikus,
Štai laisvės žara apsiūtė Rytus:
Šauksim, – tegird visi sonai:
Šalin carai, šalin ponai,
Ką slogina mus!

Broliai, mes linkstam po sunkiais darbais, —
Jie minta mūsų sąsaras, kraujais;
Darbo, vargo jie nežino;
Laimė, gausa juos aptvino, —
O mume kančios tik!

Vargšas ant slingčio meldžia trupinių,
Ponai užpiudo jį gauja šunių.

Jie puotauja, geria, šoka, —
Kas už tą viską užmoka?

Mes savo krauju!...
Trūksta mume rūbų, duonos, pastogės, —
Sunki mus buitė patalsyt reikės, —

„Galas kančių! Šalin ponai!
Šalin nedori tyronai!“

Susukim sykiu!
O, skaisti žvalgėdė, Kristaus vedėja, —
Apsiviek tamsybes biednoj laudėje;

Apleis skurdai šitą žemę,
Jei tiktai pečius surėmę,
Sutrėksim turėjus.

Kad vieton bėdų užšvies džiaugamai,
Nutila mus tų valtonės, skausmai;

Žus ta prakeikta govėda,
Kuri mus silurbia ir čėda, —
Mūsų slogikų!

Jokl tyronai mūsų nevelkės,
Mus kova rojų ant žemės sutelks.

Pražys žiedeliai lygybės,
Ritės melės ir brolybės,
Žmoniją sujungs!

Iš lenkiško vertė *Audrupats.*

Pranešimas.

Šiomis dienomis pribuvo iš Lietuvos

LSDP. atstovas, drg. Pijus Grigaitis. Pradės laikyt pranešimus apie revoliuciją ir socializmą nuo Brooklyno. Draugai, kurie galėsite umai surengt prakalbas, praneškite tam draugui. Galite per «Kovos» redakciją susizīnot.

C. F. Sekretorius *P. Bukšnaitis.*

DARBININKO KRONIKA.

¶ Newark, N.J. – 8 gruodžio, per vietinę XI LSDP. kuopą tapo parengtos prakalbos. Kalbėtojai pribuvo iš Brooklyno, N.Y.: J. Szukys, J. Grinius ir deklamatorkos: Ona Karaliūtė, Alena Valentukoniūtė ir Fr. Vaivadiūtė. Vietiniai kalbėjo: P. Lingis ir deklemavojo Agnicška Mačiulskintė. Klausytojų susirinko pusėtinai burėlis ir visi ramiai užsilaike, nors kalbos tęsėsi iki 12 valandos nakties. Drg. J. Grinius paragino kad mes nors su centais prisidėtum prie kovojačių mūsų brolių už laisvę. Ona Karaliūtė su Alena Valentukoniute perėjo per susirinkusius ir katras davė nemažiau kaip 25c, užrašė pravardes. Aukų tapo surinkta revoliucijos naudai 11.76. Varde XI LSDP. kuopos kalbėtojams ir aukautojams ištariu širdingą ačių. – A. Stanelis, 74 West Str.

¶ Waterbury, Conn. – Vietinė «Sim. Daukanto Teatralinė Dr-tė» vaidino mieste Union City, Conn., teatrą, vardu «Audra Giedroje», kurs buvo parengtas naudai revoliucijos šelpimo. Įplaukė 42.50, išlaidų pasidarė 30.93. Liko gryno pelno 11.57, kuriuos ir pasiunčiam per «Kovos» redakciją dėl perdavimo LSDP. – J. S. Pruselaitis.

¶ Chicago, Ill. – 16 d. gruodžio atsi-buvo pas J. Sandargą krikštynos, kuriose susirinkę svečiai patarė padaryt kolektą naudai Lietuvoje kovojančių revoliucijonierių. Užmanytojas, F. Sandarga, paaiškino kokius persekiojimus kenčia mūsų broliai Lietuvoje. Padarius kolektą, tapo surinkta 4.35c. Skiriam LSDP. (Vardai aukų skyriui). – J. M. Ontvila.

Laiškas į Redakciją.

Garbi Redakcija: – Koks geriausias Naujiems Metams prezentas? Kiekvienų metų pabaigoj, – prieš kalėdą ir Naujus Metus kur tik pažvelgsi, visur pilnos krautuvės žmonių – perka visokius daiktus, kuriais paskui ir apdovanoja savo mylimas ypatas po vardu «prezento». Pagirtinas tai darbas mylėt savo draugus! Bet aš patėmijau vieną labai svarbią ypatybę, kad mažne visi pirkėjai prezentų, pigesnių ar brangesnių, rupinas labiau apie papuošimą kūno ir daugybę draugų apdovanoja tuom,

ką tankiausiai jie jau turi arba kas jiems visai netinka ir negeidžiama. Daugumas tokių prezentų pasilieka be vertės, o kad ir su verte, tai trumpam laikui ir vien tik dėl kuno. Apie dvasę žmonės visai užmiršta. Taigi, jei mylit draugą ant kuno, tai kur kas labiau reikia aną mylėt ant proto. Nes protas yra valdytoju ir rėdytoju kuno. Taigi, dėlko protą palikt nepapuoštu? Jeigu protą papuošite prezentai, tai yra naudingais laikraščiais ir knygelėmis, – kurie daug pigiau pirkėjams kaštuoja, – tai tokios dovanos užtektų iki kitų Naujų Metų ir ant toliaus. Todėl, atmanykim nors kartą būdą pirkti vienodus prezentus vis dėl kuno, kuriuos padirbę kapitalistų dirbtuvėse ir sukrovę į jų krautuves, vėl einam iš tų krautuvių pirkti, ir nešam atiduot paskutinį savo uždirtą centą. Visi, kas gyvas griebkimės už geriausio prezento dėl savęs ir kitų. Puoškim protą užsirašydami sau ir kitiems «Kovą», kuri atlankys kiekvieno namus per čielus metus ir išmokys kaip kovot su priešu – kapitalistu, kuriam kiekvieną dieną per metų eiles didesnę dalį savo uždarbio paliekam ant prezentų ir kitų pasilinks minimų. Atminkim, kad tas mažas daileles sudėję į daiktą, tai yra užsiprenumeravę «Kovą» galėtumėm netik turėti tokį už tuos pinigus, kaip dabar, bet da kelis kartus didesnę arba ir kasdieninį; ir da galima už likusius pinigus išbudavot salę ir namus su kolonijoms dėl biudnųjų. – Taigi, draugai, – pirkom prezentus kas metas vis dėl kuno, o šįmet pirkim dėl proto; o pamatysim, kaip bus linksma skaitant savo locną laikraštį «Kovą». – Visų draugas, A.

«Kova», 1418 S. 2-nd st.
Philadelphia, Pa.

Nuo apšvietos abelno priguli gerovė draugijos, per tat drįstu atkreipt atydą į vieną klaidą, kurią mes darėm praeitėj ir darom dartinės; o galima ir be tós klaidos, ir be tų «aukų» geriaus sakant, nuveikt darbą...

Idant «Kova» netik kaip organas L. SP. Amerikoje gyvuotų, bet užimtų įtekmingą vietą tarp visos lietuviškos visuomenės Amerikoje ir iš dalies Europoje, – reikia ją pirma pastatyt ant kojų savistoviška, ir kaip amerikoni išsireiškia, «business like» t.y. kad: redaktoriai, zecerai, etc., visas personalas butų netik ne ubagiškai apmokami, bet geras algas gautų ir užtikrintą ateitį senatvės sulaukęs turėtų.

Tą galima sulaukt tik tada, kada «Kovą» pastatyste pinigaiskai aukštai, o pastatyt pinigaiskai tokiu budu galit: Nereikalaujat tuom tarpu įkorporuot; bet be-

abejonės yra geriaus jei įkorporuotumėt ant kokių 10.000 dolerių – sakysim kokios 25 ypatos sudėtį po 25.00; už tuos pinigus galima įkorporuot, ir pradėt pardavinėt akcijas ant išmokėsčio, – akciją po 10 00; mokestis kas sąvaitę po 25c. iki kol neišmokės pilnai akcijas ar akciją. – Parinkus – gi kiekviename mieste tam tikrą agentą ir duodant jam 5% – 10% procentą jis beabejonės dərbusis; – tą galima įvykdyt lengviai, jei tik draugai norėtų; armija socialistų skaitosi apie 1000, kuri, beabejonės, pails laikui bėgant kvoterius bemokėjus, – kaip pailso pirmesniuose metuose «Keleivio», «Naujosios Gadynės», etc, bendrovės. 1000 po 25 = 250.00 ant mėnesio, į 12 mėnesių yra jau \$ 3000.00.

Aš pats noriai pirkčiau akciją vieną ar dvi ir kitiems parduočia apie 10 akcijų ant išmokėsčio ir pats tuos pinigus sukolektuočia.

Šį klausimą duodu maloniam apsvartymui «Kovos» administracijai; bet jei į 2 sąvaites atsakymo negavisiu, aš Chicagoje pradėsiu veikt savistoviai, – nežiurint prielankumo partijos.

Su guodone

Dr. A. L. Graičiūnas

P.S. Gana bovytis – abejone, prizadais ir skurdu!! Juk pas mus amžinas deficitas ne žuna nuo puslapio mylimos «Kovos».

Dr-o Graičiūno nuomonė tame klausime nebe pirmoji. Ji yra iš vienos pusės labai gera. Mes galėtum įkurt publikacijos bendrovę ir netiktai išleisti laikraštį («Kovą» paimt ar ką kitą), bet da ir imt leist socialistiškus raštus. Mūsų darbas ikišiol, reikia pripažīt, ėjosi, anot Dr. G., kaipi zobova. Raštų neturim. O jų reikia. Ir niekas nesirupina jų gamīt. [Neminim apie «orakulus», «valgybas» ir «gyvulių istorijas» bei «astronomijas». Mums reikia raštų pozityviškai gerų, pritaikintų lietuvių darbininkų reikalams, kurių reikalai juk yra reikalai visos tautos. Su išlaviniu darbininkų kliasos ir apšvieta tarpe jų pakils. Įkurtum tokią bendrovę, kaip įkurė drg. Ch. Kerr, Chicagoje. Pastatytum vertėją iš kitų kalbų, redaktorių ir zecerių. Galėtų kas mėnuo ar tankiau išeit po vieną gerą veikalėlį.

Bet... Ar rasis kas vestų atsakančiai, teisingai ir su pasišventimu bendrovės reikalus?

Klausimas atidengtas, ir jis ne «Kovos» administracijai išrišt priguli, bet visuomenei. – Red.

Krasos dėžutė.

J. Nieniu. – Elitės „Apiginėjai Vilniaus“, netinka

Parce iš Pažvelsio. – Tamistos „Patarymas Draugam LSPA.“ tilps tikėtai tada, kada padėsite savo tikrą vardą. Netinka geram socialistui traukt į polemiką ypatas ir pačiam nesirodyt. Iškilus panašioms polemikoms viakas supuola ant laikraščio ir pagidom spėjimus, neužsitikėjimus bei nuozvalgiavimus: kas raše, kaip, ką ir tt.

Drg. S. J. ... i. – Bereikalo Tamista prisiešavini Draiska įlaus užspuolimą. Litaros da nereiškla, kad tai butinai butum Tamista ten buvęs. Gal buvo kas kitas?.. Nepagiriam mes ne tokios kritikos budo, kokį vartoja D., bet nerandam reikalingu taipit nė Tamista jam atakymo. Išeitų tikėtai ilga, tuščia ir visuomenei nenaudinga polemika. Geriau susipraskite ant vietos.

L.S.P.A. finansų apyskaitos.

Įplaukimai:

Prenumeratos: M. Mockapetris, So. Boston, Mass. 1.00. * Apgarsinim: 19.00. Menesini: Ansonia, Ct. 1.20. Waterbury, Ct. 22.80. Ehrmondale, Ind. 1.00. Mahanoy, Pa. 2.60. Spring Valley, Ill. 3.65. Wilkes Barre, Pa. 2.60. Pana, Ill. 3.00. Courtney, Pa. 1.80. Brooklyn, N.Y. 10.25. Viso 68.90. Buvo 18.37. Viso 87.27.

Išleidimai:

Redakcijos reikalai 1.00. Tekniška „K.“ dalis (kolekt. apgars. 32c. Spauda 2.50. Išsiunt. 75. Sustatymas 9.00. Nuvežiojimai formu 50c. Vaziņejimai 32c.) 13.39. Spaustuves reikalai 2.50. Viso 16.89.

Inplauke	87.27
Išejo	16.89
Lieka	70.38

„Kovos“ Fondas:

M. Klivak, Brier Hill, Pa. 1.00. Newark, N.J. nuo konferencijos 4.00. * Brooklyn, N.Y. 19-tos kuopos nuo baltiaus ir teatro 21 spalinio, 14.18. Viso 19.18. Buvo 332.18. Viso 351.36

LSPA. Centro Išidininkas

T. Andziulaitienė.

AUKOS.

Revolucijos reikalams:

Harrison, N.J. baliuje „Rimgaudo Dr-tės“. Du karcentininkai, Dar vienas – po 1.00. Smulkesnių 85c. Viso 3.85
Union City, Conn. nuo teatro per waterburiečius 11.50
Chicago, Ill. krykštynose pas J. Sundarga: J. Balnius 1.00
F. Sandarga 50c. J. Sandarga, J. Montvila, J. Undraitis, Jon. S. J. darga, J. Kriščiukas, A. Dėdinas, J. Rimkus, E. Griniutė, V. Saldargiutė, K. Jonaitis – po 25c. J. Kasparas 20c. A. Sandarga 10c. F. Kažemėkas 5c. Viso 4.35

Newark, N.J.: Bevardis 1.00; J. Bindokienė, A. Zolinas, J. Juozapaitis, J. Lapinskas, K. Krulikas, J. Papartis, J. Stanelis, P. Skebeldis, M. Staneliutė, V. Kazakevičė – po 50c. J. Grūšas, A. Mačiūniskis – po 30c. A. Adomaitis, J. Daminaukas, V. Ambrozevičė, P. Langis, B. Radzevičė, J. Šatas, A. Daukšis, A. Stanelis, M. Stanelienė, P. Lingis, A. Gadienas, J. Skaptunas, P. Mačiulakė, J. Sinkevičė, V. Alita, P. Vaičiellinas, M. Kairnkštys, A. Stroikas – po 25c. Smulkų 66c. Viso 11.76. Nuo konfer. 8.35. Viso 20.11
Buvo 652.74
Viso labo 692.62

III Konferencija.

Connecticut'o valstijos LSPA. kuopų I-mojo rajono. Connecticut'o rajono LSPA. kuopos malonėte pasijst savo atstovus podrag su juėjimais, ir nutarimais savo knopų, į trečią konferenciją; atsiųsiničią 31 d. Gruodžio (Dec.), 1906 m., svetainėje „Socialist Headquarters“ po No. 298 Main St., New Britain, Conn. Tuojaus skersai gatvės nuo gelžkelio stoties. Prieš džia prasidės 10-tą valandą iš ryto ir jeigu bus reikalas trunkis iki 1 d. Sausio 1907 m.

Telppi, prakalbos ir deklamacijos yra surengtos 30 Gruodžio, svetainėje „Turn Hall“, Arch St. Pakviesti yra galit kalbėtojai. Įžanga publikal 10c.

I rajono raštininkas, A. J. TAMOŠIUNAS.

Teatras!

Dainos, monologai, balius ir lekiuojanti pačta. Atlošta bus antrą kart „Audra Giedroje“ subatoj, 29 gruodžio, Gergeno salėj, po N 93 Grand St. Brooklyn, N.Y. Prasiđės pu po 7 vakare. Prekė vietų: 50, 35 ir 25c.

19-TA LSPA. KUOPA.

Internacionaliziskas Balius!

Chicago, Ill. 4-ta LSPA. kuopa parengė antvartniko, 1 sausio 1907, kuris atsibus Freiheit-Turner salėje 3417-3421 So Halsted str. Prakalbos bus lietuviškai, angliškai, lenkiškai ir rusiškai; tarpuose prakalbų bus dainos ir muzikė. Po koncerto bus šokiai ir lekiojanti pačta; ant to balius bus visi užganėdinti; todėl draugai darbininkai ir darbininkės, nepamirškite atsilankyti į šį balių; prasidės 3 val. po pietų; įžanga ypatai 25c.

Metinis Balius!

Parengia „DLK. Vytauto Dr-tė“ Naujų Mėtu dieną. Prasidės nuo 2-ros po pietų ir trauksis iki 12-tos naktį. Muzikantai bus iš Paryžiaus, grieš gražiausius šokius. Atsibus po N 193 Wooster Str. „Germanian Hall“ salėje, New Haven, Conn. Įžanga: vyram 25c., moterims ir merginoms dykai. Visus vietinius ir aplinkinius nuosirdžiai užkviečiam KOMITETAS.

Didelis vieszas susirinkimas!

Parengtas per Philadelphijos 1-mą LSPA. kuopą, su prakalboms, dainoms ir deklamacijoms, atsibus 30 gruodžio (nedėlio) Washington salėje, 525 So. 4-ta; prasidės 2 po pietų. Įžanga 5c. kiekvienam. Kalbėtojai užkviešti iš kitų miestų. Širdingai visus lietuvius ir lietuvaives užprašom atsilankyti LSPA. 1-ma kuopa.

TURINYS.

Organizacijos, agitacijos ir propagandos reikalai.

Vyrai, nesiduokime suvadžiot! (LSDP. atsišaukimas).
 Apie siuntimą agitatorių į Lietuvą (24 LSPA. k.).
 V-tis. Aidai nuo apvaikščiojimo „Kruvinojo Nedėldienio“.
 Vyrai, už ginklų! (LSDP. atsišaukimas).
Revoliucijos draugas. „Raudonojo Nedėldienio“ uždarbiam.
 Vyrai ir moters, prie darbo! (LSDP. atsišaukimas).
 Į Amerikos lietuvius (LSDP. atsišaukimas).
 Važiutojams į Lietuvą (CK. LSPA.).
 P.M. K.(aitis). Atsišaukimas į Liet. Soc. Dem. Partiją.
Kalvarijos kaliniai. Atviras laiškas Amerikos lietuviams [darbininkams].
 Kaip turėtų būti vedami socialistų kuopų arba šakų reikalai.
tratis A. Ar mes galim vadintis Partija.
 Gustas A. Patėmijimas.
Baltrušaitis J. Mūsų partijos augimas ir brendimas.
 Amerikos „Socialistų Partijos“ platforma.
Szirvydas J.O. Dėlei 1 mos Gegužės Šventės.
Baltrušaitis J. Prie mūsų programo.
 Klausime pirmąją gegužės! (LSDP. atsišaukimas).
 Amerikos socialistų partijos konstitucija.
Dulskis F. Atsišaukimas į draugus.
Szirvydas J.O. Reikale sutvarkymo mokesčių.
Baltrušaitis J. Ar mes galime vadintis „Partija“?
 Lietuvos darbininkai ir darbininkės! (LSDP. atsišaukimas).
Rutkus K. Reikaluose LSPA. programo.
 Šalin valstybės duma! (LSDP. atsišaukimas).
 Draugai! Apsisaugokim, nes caro valdžia nori mus apvogt (LSDP. atsišaukimas).
 Ko mes turime streikuodami reikalaut? (LSDP. atsišauk.).
 Visasvietinė darb. sąjunga reikalauja jų išliuosavimo.
Parce iš Pažvelsio. Žodis į nesuipratusių.
 Pranešimas nuo LSDP.
 Mėnesinių mokesčių klausime.
Žagaras A. Draugai Amerikiečiai!
 Dar sykių iš vieno!
Baltrušaitis J. Atsargiaus su nutarimais.
 Valandos pareiga.
 Mūsų sątikiai su LSDP.
Petratis A. Ar C.K-tas lauzo Susivažiavimo nutarimus?
Čukys J. Patėmijimas.
Petratis A. Kuopų organizatoriams.
Stočkus A. Atsargiaus su didinimu mėnesinių mokesčių.
Szirvydas J.O. Klausimas referendum'o.
Čuklys. Atsišaukimas.
Baltrušaitis J. Da apie „nutarimus“.
Arnotas A. Apie mūsų „legališkumus“.
J.B. „Priešais apgarsinimus“.

Tegyvuoja revoliucija.	313
<i>Szirvydas J.O.</i> Žiurėkim iš tolo ir iš arčiau.	314
<i>Baltrušaitis J.</i> Tik dėl žodžių neaiškumo.	321
<i>Bartkus T.</i> Apie naujai įstojančių draugų prizodus.	322
Nebeparduokim patįs savę!	328
Nuo LSPA. C.K-to (apie ženklelius).	330
Kam mes duodame rudyt ginklus?	345
<i>Žagaras A.</i> Draugai Amerikiečiai!	370
Jaunieji kareiviai! (LSDP. atsišaukimas).	373
Amerikos revoliucijonierių atsišaukimas.	378
Apie susiliejamą ne-angliškai kalbančių socialistų su „Socialist Party“.	410
<i>Baltrušaitis J.</i> Apie „Kovos“ padidinimą.	411
Politiška ekonomija, socializmo teorija, draugijos klausimai.	
Ketina apsinkint tapimą Amerikos ukėsis.	4
Pirmojo Lietuvių Tautos Atstovų susivažiavimo nutarimai.	9
Bloga sėkla pradeda išduot blogus ir vaisius.	22
<i>J. Lizdeika.</i> Žinios iš lietuvių.	26
Apie rengiamą lietuvių susivažiavimą Amerikoje.	41
<i>Baltrušaitis J.</i> Amerikos lietuvių susivažiavimas ir revoliucijos šelpimas.	52
<i>Kapsukas V.</i> Kam mums reikalingas Vilniuje seimas?	57
Keletas žodžių apie susivažiavimą Philadelphijoje.	65
<i>Čerkevyčius J.</i> Revoliucija ir Socializmas.	73
Kankintiniai už laisvę „laisvoje“ Amerikoje.	76
Ką sako Gorky apie revoliuciją.	77
Nauji „tautos“ gelbėtojai.	80
<i>Donelas S.</i> Visasvietinė darbininkų sąjunga.	97
Kas tai yra streikas ir kam jis reikalingas.	113
Prancuzijos darbininkų judėjimas.	137
<i>Čerkevyčius J.</i> Delko darbininkai vargsta.	160
<i>Ex-Socialistų Draugas.</i> Anglekasio balsas.	171
<i>Vargomatis.</i> „Mėšlų kratikai“.	193
<i>Grinuis J.</i> Revoliucijos šelpimo reikaluose.	198
<i>J.O.S.</i> Karė prieš anarkistus ir socializma.	201
Socializmas Vokietijoje.	205
<i>Žagaras A.</i> Neprigulminga Lietuva.	209
Apie socializmo plėtojimasi Japonijoje.	212
<i>Lietuvė.</i> Atsišaukimas į lietuvaives.	213
<i>Szanski J.</i> Kas tai yra socializmas.	216
Prancuzijos pastariejie rinkimai ir socialistai.	219
<i>Steponaitis J.</i> Kur laimės jieškoti.	233
V-tis. „Duma numirė — tegyvuoja Duma“!	241
Ispanijos socialistai ir anarkizmas.	243
<i>Žagaras A.</i> „Laisva“ šalis.	249
<i>Parcė iš Pažvelsio.</i> Socializmas Naujojoje Zelandijoje.	265
Rykščių jiems reikia!	273
„Darbo diena!“ pamokslas.	289
Amerika ir jos dryžas vėlukas.	298

Tamietis „Patriotas“...
 M. Mookapetris, So. Boston...
 Pa. 1.00 Newark, N.J...
 T. Andziulaitienė.
 OS.
 gauso Dr-tė...
 ferencija.
 SPA. kuopų 1-mojo rajono...
 lemacijos yra surengtos...
 centras!
 ai, balius ir lekiojanti...
 u kart „Audra“...
 Gergeno salę po N...
 clyn, N.Y. Pradėta...
 vietų: 50, 35 ir 25c.
 LA LSPA. KUOPA.

Ex-Soc. Draugas. Kaip galėjo prispaudėjai atsirast?
Szunskis J. Darbininko tiesos prie gyvybės.
 Už ką ir kam Amerikos darbininkai privalo dėkavot?
 Degtinė socializmo laikuose.
 Ar socialistai naikina tautystę?
Musinas. Politiškos Rusijoje partijos
 Po sparnais dvigalvio erelio.
 Apie socialistų ir juodašimčių teikiamąjį rojų.
 Kas darys įstatymus socializmo laikuose?
 Ką pasakė p. Ruzvelt atidarant kongresą.
 Kas tai yra „proletaras“?
 Ką laimės Prancūzijos darbininkai iš jų valdžios su popie-
 [Žiūr susibarimo.
 Pažvelgus į mūsų dvejų metų darbavimos.

Poezija.

Pabėgėlis. Į darbininkus.
Audrupats. Vargdienių maršas.
 „ Ne karžygiai mės!
Verax homo. Į kovą!
Szešegrašis. Atsišaukimas į laisvę.
Verax homo. Į darbininkus.
 „ Rytas.
 „ Darbininko eimanavimai.
 „ Kodėl varguolis tamsus.
J. B. Kovas.
Verax homo. Jures.
Socialiste E. Štai brėkšta.
Verax homo. Pats sau duobę kasa.
Szešegrašis J. Pavasaris.
 Kalėjime.
Verax homo. Liudnos mintys.
 Sušaudė juos!...
Audrupats. Daina.
Menkutis. Pasišventimas.
Verax homo. Pavasaris.
J-as. Sukelkime kovą kaip audrą griausmingą.
Socialiste E. Varpo aidas.
J-as. Amerikos „inteligentų“ giesmė.
 Bobily.
 Lietuvių Marselietė (su gaidomis).
Levanas. Audra.
Audrupats. Vargdienio suptinė.
B-tis P. Į kovą! (su gaidomis)
Dusevyčius M. Šalin turčiai, šalin caras!
 Užmiršim mės.
B-tis P. Caras (su gaidomis).
Barabošius. Caras.
Audrupats. Karės giesmė.
Dusevyčius M. Eikim, neliankim!
Repšys P. Darbininkų giesmė.
 Kalenda.

Kritika.

L. J. Laisvamany ir socialistas.
 „Keleivio“ nonsensai.
Baltrušaitis J. Kurlink eina!

Iš partijų gyvenimo.

Nutarimai Kauno, Suvalkų ir Vilniaus gubernijos kaimo dar-
 bininkų ir valsčių susirinkimo, sukviesto Lietuvos
 Socialdemokratų Partijos 23 lapkričio Vilniuje.
Jureivis. Nauja socialistų partija Vokietijoje.
 Reikaluose Sus. Liet. Laisvamanių.

321	Konferencija Lietuvių Socialistų Partijos Amerikoje laikyta	25
337	7 sausio, 1906, Brooklyne, N. Y.	69
353	<i>Valstietis</i> Didelės ir svarbios Amerikos socialistų tarybos.	128
360	Lietuvos Socialdemokratų Partijos Konferencija.	145
369	Prieš II-ąjį LSPA. Susivažiavimą.	185
379	Nuo II-rojo LSPA. Susivažiavimo.	197
380	Antrasis Lietuvių Socialistų Partijos Susivažiavimas.	225
385	LSDP. VII. Susivažiavimas.	306
387	Ežerėnų pavieto LSDP. organizacijų Susivažiavimas.	306
392	I-o rajono 1-ma konferencija.	338
395	Susivažiavimas lenkų socialistų.	338
401	„Visasvietinės Darbininkų Sąjungos“ susivažiavimas ir jos [skilimas.	338
409	Iš partijų gyvenimo.	349
	Referendum N 1.	355
	Susivažiavimas Pensylvanijos rajono.	?
13	Konferencija 2-ra 1-ojo rajono.	?
22	Milžiniški socialistų laimėjimai.	?
45	Pratakolos 1 konferencijos Pittsburgo rajono.	?
53	Suomių (finų) Amerikos socialistų susivažiavimas.	?
60		
69		
76	<i>J. Lizdeika.</i> Keista polemika.	37
84	Keletas žodžių prieš suvadžiotojus.	126
93	Ir vėl „mės“ ir vėl ne mės.	189
109	Rusijoje tokius darbus vadina „juodašimtiniais“.	221
117	Nė polemika, nė šis nė tas.	246
125	<i>Rutkus K.</i> Nepereikim iš praktiško darbo į vaidus.	39
133		
140		
142	<i>Vargšas Br.</i> Nauji metai (apysaka).	5
149	Pirmasis sniegas... Vertė Pabėgėlis.	30
157	<i>Vargšas Br.</i> Aukos (apysaka).	38
165	„Paslaptis galybės“ (drama iš rūsų valdininkijos).	53
173	Ašarų vaisius... Pagal Guyalą, J. G...us.	62
181	<i>Vargšas Br.</i> Pražuvusi viltis (monologas).	70
188	Mobilizacija... Sut. iš lenk. Grafteris.	86
197	Kova už būvį... Pagal M. Turzym, J. G...us.	107
221	Ką sakė žmogus nuo Marso.	110
229	Neva bunda... Iš latv. vertė Menkutis.	118
244	Fonografas kaipo įrankis prieš revoliuciją.	125
252	<i>Gorky M.</i> „Drauge“, vertė J. Ilg.	150
260	Mirtis vagone.	166
277	<i>Žagaras A.</i> „Astronomai“.	174
285	<i>Nikonov B.</i> Kaklas. Vertė Vargomatis.	180
292	<i>Vargšas Br.</i> Ugnis (apysaka).	206
300	Iš atbulo žodyno. Vertė Ak-ak.	213
332	<i>Menkutis.</i> Pavasaris. (Apysaka).	237
340	<i>Vargšas Br.</i> Prieš aušrą (piešinėlis).	245
389	<i>Lušnakojis.</i> Užpelnyti medaliai.	260
404	Gaidys ir politiška ekonomija (Sakmė).	275
413	Kaip muzikas visiems prasiskolino (pasaką).	316
	<i>Žagaras A.</i> Keleivis (feljetonas).	323
	Aš skaičiau anądien laikraštį.	332
60	<i>Vargšas Br.</i> Beprotris (paveikslėlis).	339
238	Kaip miršta revoliucionieriai.	350
347	<i>Vargšas Br.</i> Sapnas.	265
	<i>Musinas.</i> O tempora, o mores!	372
	Tris keleiviai.	380
	<i>Žagaras A.</i> „Kaip jų perkūnas nenuša“!	388
	Šešėlis.	398
17	Keršto audra (vaizdelis).	400
22	Petrakilės naktis.	413
22	Prieš pat Kalėdas.	